

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

LA
STRADA
Moldova

DE VORBĂ

cu părinții/tutorii despre
SIGURANȚA ONLINE a copilului

Broșură pentru **diriginții/ele** claselor primare și gimnaziale

Acest material este destinat diriginților claselor primare și gimnaziale. Are scopul să servească drept suport informativ pentru pregătirea și desfășurarea activităților/ședințelor cu părinții/tutorii elevilor la subiectul siguranței online a copilului.

Drag/ă diriginte/dirigintă,

posibil ai deja o experiență de lucru cu elevii la subiectul siguranței online. Ai abordat în discuție cu ei tema riscurilor în mediul online, le-ai oferit sfaturi și sugestii, i-ai încurajat să analizeze critic și să ia decizii sigure în mediul online. O astfel de muncă nu este deloc ușoară. Pentru a aborda subiecte delicate ce se referă la Internet și interesele copiilor este nevoie de iscusință, informare, pregătire, resurse, multă răbdare și regularitate. Suntem siguri că te descurci bine în acest sens. O provocare însă, cu care, probabil, te confrunți, este pregătirea părinților/tutorilor pentru discuțiile cu copiii și pentru adoptarea unei maniere potrivite de reacționare la anumite comportamente ale copiilor pe internet.

În acest sens, îți propunem să analizezi rubricile acestei broșuri pe care am conceput-o reieșind din cele mai frecvent menționate probleme și dificultăți cu care s-au confruntat și continuă să se confrunte cadrele didactice din toată țara.

I. Pregătirea pentru ședința cu părinții/tutorii la tema siguranței online

1.1. IDENTIFICAREA RESURSELOR

Platforma www.siguronline.md oferă o varietate de resurse informative și didactice pentru orice cadru didactic ce se pregătește să abordeze tema siguranței online la o ședință cu părinții elevilor. **Importantă este selectarea conținuturilor în dependență de vârsta copiilor și obiectivele propuse pentru activitate.**

Înainte de a vă planifica ședința, selectați foarte atent subiectul: fie că alegeți să vorbiți într-un mod mai general despre subiectul siguranței online, în special, dacă nu ați avut anterior o astfel de activitate, fie că selectați un subiect foarte concret, reieșind din cele observate în comportamentele elevilor sau discuțiile avute cu aceștia.

1.2. TEME RECOMANDATE PENTRU DISCUȚIA CU PĂRINȚII, ELEMENTE CHEIE ALE DISCUȚIILOR

PĂRINȚII COPILOR DE 7 – 10 ANI

Tema introductivă „Siguranța online a copilului”

- ✓ Interesele copiilor în mediul online;
- ✓ Comportamentele de risc;
- ✓ Acțiunile constructive ale părinților.

Prietenii și comunicarea copiilor în mediul online

- ✓ Platforme și rețele online pe care copiii pot comunica cu alți utilizatori;
- ✓ Observarea comportamentului copilului în activitățile sale online;
- ✓ Discuții constructive cu copiii despre prieteni online și riscuri.

Conținuturile online nepotrivite

- ✓ Ce înseamnă un conținut nepotrivit;
- ✓ Impactul conținuturilor nepotrivite asupra copilului;
- ✓ Tehnici de încurajare a copilului să creeze conținuturi online sigure.

Imaginea copilului în mediul online. Acțiuni. Consecințe și riscuri

- ✓ Formarea unei imagini în mediul online;
- ✓ Acțiuni online prin care părintele contribuie la formarea imaginii online a copilului;
- ✓ Consecințe și riscuri pentru imaginea online a copilului.

1.2. TEME RECOMANDATE PENTRU DISCUȚIA CU PĂRINȚII, ELEMENTE CHEIE ALE DISCUȚIILOR

PĂRINȚII COPILOR DE 11 – 13 ANI

Tema introductivă „Siguranța online a copilului”

- ✓ Interesele copiilor în mediul online;
- ✓ Comportamentele de risc;
- ✓ Reacțiile și acțiunile constructive ale părinților.

Comunicarea în mediul online și întâlnirile offline

- ✓ Comunicările online cu persoane necunoscute;
- ✓ Întâlnirile offline și posibile riscuri;
- ✓ Suport informativ și ajutor.

Cyberbullyingul și rolul părintelui în prevenirea fenomenului

- ✓ Ce este cyberbullying și cum se manifestă;
- ✓ Implicarea părintelui în prevenirea situațiilor de cyberbullying;
- ✓ Suport informativ și ajutor.

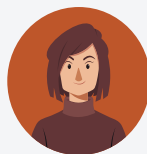
Conținuturi accesate și conținuturi autoproduse

- ✓ Ce este un conținut online;
- ✓ Conținut online dăunător;
- ✓ Ce este un conținut autoprodus;
- ✓ Riscuri de conținut;
- ✓ Acțiuni sigure ale părintelui în situații de risc online.

1.2. TEME RECOMANDATE PENTRU DISCUȚIA CU PĂRINȚII, ELEMENTE CHEIE ALE DISCUȚIILOR

PĂRINȚII COPILOR DE 14 +

Comunicarea cu adolescentul despre interesele sale în mediul online

- ✓ Specificul de vârstă al adolescenților;
- ✓ Ce înseamnă sexting;
- ✓ Comunicări constructive cu adolescenții.

Relațiile online la vârsta adolescenței

- ✓ Relațiile online la vârsta adolescenței
- ✓ Relaționarea în mediul online;
- ✓ Relații de prietenie și iubire în mediul online;
- ✓ Comportamente de risc într-o relație online.

1.3. Selectarea strategiilor didactice

Dacă în cazul elevilor, fiecare dascăl își selectează cu ușurință metodele și tehnicile în realizarea demersului didactic, în cazul părinților/tutorilor, alegerea acestora poate fi puțin mai complicată, reieșind din specificul variat al grupului.

Din experiența echipei specialiștilor în siguranța online, propunem câteva strategii de lucru ce pot fi ușor adaptate pentru lucrul la diferite subiecte.

1.3.1. Discuția ghidată și răspunsul diplomatului

Lucrul cu părintele necesită multă interacțiune. PowerPointurile însoțite de monologuri lungi vor plictisi și obosi părinții, chiar dacă informațiile expuse vor fi foarte interesante și utile.

Astfel, **creați discuții pe parcursul întregii întâlniri.** Adresați întrebări și validați într-un mod diplomat răspunsurile folosind expresii precum **„total de acord”**, **„parțial de acord”**, **„în măsură de 30% de acord”**. Astfel, fiecare răspuns va fi apreciat și va încuraja implicarea, între timp, dumneavoastră având spațiu de a ghida discuția spre calea corectă.

Exemplu:

Sunt parțial de acord cu Dvs. că adolescenții preferă să discute cu prietenii online, și mai puțin cu părinții. Adolescenții, în general, sunt la acea etapă în care comunicarea cu semenii este foarte importantă pentru ei, fie comunicarea în viața reală, fie în mediul online.

Chiar dacă copiii resping uneori implicarea părinților în discutarea anumitor teme, aceștia au nevoie să știe că părinții sunt preocupați de interesele lor, îi susțin și le pot oferi suport atunci când vor avea nevoie.

1.3.2. Prezentarea scenariilor desfășurate

Scenariile desfășurate sunt foarte bune, în special în cazul discuțiilor despre acțiunile părintelui/tutorului, atunci când observă un comportament al copilului care îl deranjează.

Atunci când părintele/tutorele propune o acțiune a sa, încurajați-l să continue „Ce se întâmplă mai departe?”, care vor genera alte acțiuni. Scenariul va fi dezvoltat până se ajunge la un posibil rezultat sau consecință a primei acțiuni sau reacții. Părintele/tutorele va trage singur concluzia dacă este o reacție sau o acțiune potrivită sau nepotrivită.

Exemplu:

- I-ați luat telefonul. Ce se întâmplă mai departe?
- Copilul nu accesează de acasă jocuri sau filme, dar la școală. Ce se întâmplă mai departe?
- Copilul privește jocurile și filmele interzise acasă la un dispozitiv cu alți 2 colegi. Ce se întâmplă mai departe?
- Copilul nu vă va spune că a făcut acest lucru. Ce se întâmplă mai departe?
- Copilul va fi expus probabil conținuturilor Dvs. fără măcar să cunoașteți și să întreprindeți ceva. Ați fi putut acționa altfel în situația inițială?

1.3.3. Depersonalizarea

În timpul ședințelor, părinților/tutorilor li se întâmplă să împărtășească anumite experiențe personale sau ale copilului ce se referă la navigarea în mediul online. **Stabiliți o regulă de la începutul activității, ca situațiile prezentate să fie depersonalizate.** Astfel, veți evita ca, fără să conștientizeze, părintele/îngrijitorul să vorbească despre o situație neplăcută a copilului în mediul online ce trebuie abordată individual, fără ca despre aceasta să cunoască prea multă lume.

Propuneți părintelui/tutorei să rămâneți după activitate pentru o discuție sau abordați personal părintele ale cărui relatări și intervenții v-au trezit anumite întrebări sau îngrijorări.

Exemplu:

Dacă aveți un exemplu concret de situație, prezentați-l de la persoana a 3-a. Nu faceți referință la experiența copilului Dvs. sau cea a rudelor, prietenilor etc.

Puteți spune: „Cunosc o situație în care copilul a accesat...”

1.3.4. Planul de acțiune

Prezentați părinților/tutorilor Planul de acțiune universal, pe care îi veți ruga să-l aplice în diferite situații pe care le veți prezenta. Scopul exercițiului este de a ajuta participanții să înțeleagă că **orice situație de problemă, chiar și în mediul online, are cel puțin 2 soluții**, care, fiind identificate, vor avea impact benefic asupra copilului. Diferite situații le puteți verbaliza sau prezenta pe un ecran.

Exemplu:

Avem planul de acțiune „Mă opresc. Observ. Ascult. Acționez”. Cum îl aplicăm în următoarea situație: „Copilul a postat o fotografie personală nepotrivită despre care m-a anunțat fiica vecinei”.

- **Mă opresc** chiar dacă prima dorință este de a vedea cât mai curând copilul și a-l certa pentru fapta făcută.
- **Observ** comportamentul copilului când ne vedem. Îmi amintesc care a fost comportamentul în zilele precedente.
- **Ascult** ce-mi spune despre cum a fost ziua sa și dacă are ceva nou despre ce ar dori să-mi povestească.
- **Acționez** prin a-i propune o discuție despre o situație despre care am aflat și în care probabil va avea nevoie de ajutorul meu. Îi spun că voi fi de partea sa, chiar dacă se vor găsi persoane care să-l învinovățească sau să facă glume urâte. Îi propun să-mi arate fotografia, ca să hotărâm cum putem să prevenim o situație mai neplăcută. Îi mulțumesc pentru încredere și deschidere.

1.3.5. Jocul

Pe timp de pandemie, chiar dacă desfășurați ședința în sala de clasă, veți evita jocurile ce presupun nerespectarea distanței sociale. În schimb, puteți provoca părinții să se joace puțin online, folosind o platformă pe care o utilizați și cu elevii în timpul lecțiilor.

Ați putea să le propuneți părinților, accesând platforma online, fie prin linkul primit, fie prin scanarea codului QR, să aleagă răspunsul pe care îl consideră corect la o întrebare sau două. Ați putea vedea rezultatele pe ecran și avea, ulterior, o discuție. Oferiți recompense sub formă de încurajări verbale pentru răspunsurile corecte.

Alegeți răspunsul pe care îl considerați corect:

Copilul poate fi responsabilizat să folosească corect rețelele sociale prin:

a

Interzicerea folosirii gadgeturilor pentru o perioadă determinată de timp;

b

Controlul de către părinți/îngrijitori ai prietenilor cu care comunică și postărilor pe care le face;

c

Discuția despre scopul rețelelor sociale și efectul de multiplicare când anumite conținuturi ajung să fie postate acolo.

1.3.6. Exercițiul „Ajută-mă să reușim”

Pregătiți câteva situații pentru părinți. Explicați-le că rolul acestor situații este de a-i ajuta să vină cu propuneri de teme pentru discuție despre siguranța online atât cu copiii, cât și la o altă ședință cu ei.

Astfel, vă ajutați reciproc și selectați cele mai potrivite abordări, atât acasă, cât și pentru mediul școlar. Scopul activității constă, de fapt, în a încuraja părintele să fie proactiv și colaborativ în educarea comportamentelor sigure ale copiilor în mediul online.

Exemplu:

În ultimul timp, îl auziți pe copilul Dvs. cum vorbește cu cineva necunoscut în timp ce joacă online. Ați inițiat o discuție despre comunicarea live în timpul jocurilor online și tot ce ați putut afla este că în acest joc copilul discută cu un coechipier pentru a alege strategiile cele mai bune.

- **Ce sugestie aveți pentru o temă de discuție cu elevii sau chiar cu Dvs.?**

Explicați părinților/tutorilor că acceptați propuneri, recomandări și veți aprecia dacă își vor împărtăși unele observații sau chiar îngrijorări.

II. În timpul ședinței/întâlnirii cu părinții

Este important să acceptați faptul că părinții vor înțelege și vor aprecia diferit sfaturile sugerate în vederea educării la copil a comportamentelor sigure în mediul online. Vor fi diferite și așteptările.

Încercați să urmați **câteva principii** în timpul activității, care, de regulă, funcționează în lucrul cu grupurile de adulți la teme mai specifice, cum ar fi educarea la copii a comportamentelor sigure în mediul online.

Principiul „Tu ești partenerul”

Adresați-vă părintelui/tutorei în timpul discuțiilor ca unui partener al Dvs. Subliniați faptul că aveți același scop – de a preveni prin educație situațiile neplăcute sau cele de violență cu care copilul se poate confrunta în mediul online.

Principiul „Nu vreau să las totul pe umerii tăi”

În timpul discuțiilor, nu ezitați să spuneți părinților ce faceți la școală cu referire la subiectul discutat. Nu toți copiii discută cu părinții despre teme de siguranță online abordate la lecții sau la activitățile extrașcolare.

Principiul „Nu dăuna”

Scopul activităților pentru părinți la tema siguranței online a copilului este de a abilita părinții să se implice în educarea comportamentelor sigure online. Conținuturile video folosite pentru discuții trebuie explicate.

De asemenea, **explicați părinților că videourile folosite în lucrul cu ei nu vor fi folosite în lucrul cu copiii.** Ideal ar fi ca un părinte/tutore să părăsească activitatea cu unele concluzii, idei pentru educație, nu cu senzația de frică și îngrijorare în urma celor auzite, ultimele generând comportamente mai puțin constructive față de copil (control excesiv, interdicere, restricționare, certare etc.).

III. După activitatea cu părinții/tutorii

Perioada de după activitate este foarte importantă, fiindcă anume atunci urmează ca părinții să aplice anumite sugestii și sfaturi recomandate de Dvs.

Pentru a asigura că dialogul părinte/tutore-copil va fi inițiat, dialogați în continuare cu părinții/tutorii prin:

O temă de acasă pe care o vor primi, revenind ulterior cu un feedback despre cele reușite;

Linkuri utile la temele discutate pe care le expediți într-un chat comun pe care îl aveți cu aceștia;

Chestionare online cu diferite scopuri (de feedback, de verificare a cunoștințelor primite, de identificare a problemelor cu care se confruntă etc.)

Promovarea informațiilor utile despre siguranța online precum și a interesului școlii de a asigura protecția copiilor în mediul online (activități desfășurate în școală, valorificarea părerilor copiilor și implicarea acestora în promovarea siguranței online, anunțuri pentru părinți despre subiectele discutate la școală etc.)

Accesează

www.siguronline.md

- Consultă, la **rubrica dedicata profesorilor**, conținuturile despre siguranța online a copiilor.
- **Adresează întrebări consultantului** la tema siguranței online a copiilor

Participă

Devino membru al comunității **Intersecție** pe Facebook și fii mereu conectat la cele mai noi tendințe din domeniul educației despre siguranța online

sigur **online**

INTERSECȚIE
zona sigură online

